

UZASADNIENIE

Oskarżony T. Z. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w B.. Jego żona M. Z. prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. Z. z siedzibą w B.. W dniu (...)r. T. Z. i M. Z. zawarli umowę o utworzeniu konsorcjum w celu wspólnej realizacji zamówienia publicznego. W sezonie zimowym (...)r. konsorcjum (...) po wygranym przetargu wykonywało zadanie polegające na prowadzeniu dyżurów zimowego utrzymania dróg krajowych administrowanych przez (...) Oddział w O..

W dniu (...)r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O. jako zamawiający ogłosiła wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotem zamówienia była (...) Punktów Zimowego Utrzymania (...) Krajowych administrowanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w O.". W specyfikacji istotnych warunków zamówienia przetarg został podzielony na siedem zadań obejmujących rejony: E. – zadanie 1, E. – zadanie 2, G. – zasadnie 3, L. – zadanie 4, O. – zadanie 5, O. – zadanie 6, S. – zadanie 7. Termin składania ofert upływał w dniu (...)r. Ofertę na wykonanie zamówienia w zakresie zadań 1-5 złożyło konsorcjum firm T. i E. reprezentowane przez lidera firmę (...).

(dowody: Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia k. 373, k. 133-169, rejestr ofert złożonych w przetargu k. 4-5)

Na mocy specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oskarżony jako wykonawca składając ofertę na wykonanie zamówienia zobowiązany był udowodnić, iż będzie dysponował osobami, które ze względu na wiedzę, doświadczenie i potencjał techniczny będą zdolne do wykonania zamówienia.

Oskarżony w celu wykazania powyższego warunku załączył do oferty konsorcjum nierzetelne dokumenty w postaci: formularza „Potencjał kadrowy – osoby zdolne do wykonania zamówienia” oraz „Deklaracje współpracy – oświadczenia o spełnianiu warunków”.

W formularzu oskarżony zawarł wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, wskazując funkcję, którą dana osoba ma pełnić, spis wymagań dla danej funkcji, dane obejmujące imię i nazwisko wskazywanej osoby, jej kwalifikacje zawodowe i doświadczenie potwierdzające spełnianie wymagań określonych w przepisach oraz podał podstawę do dysponowania każdą z wymienionych osób jako wykonawcy zamówienia. W złożonym formularzu oskarżony wskazał, iż uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia będą J. J. (1), W. S., M. S., M. R., A. (A.) D. i A. J.. Oskarżony kontaktował się z J. J. (1), W. S., M. S., którzy zgodzili się na uczestnictwo w wykonywanym zamówieniu. Takiej deklaracji nie złożyły M. R., A. J..

W stosunku do każdej ze wskazanych w formularzu osób w rubryce podstawa do dysponowania daną osobą oskarżony wskazał na deklarację współpracy.

Do formularza oskarżony dołączył kopie oświadczeń „Deklaracji współpracy – oświadczenia o spełnieniu warunków” obejmujące deklarację chęci podjęcia współpracy z firmą (...) z siedzibą w B. na określonym stanowisku. Jednocześnie każda deklaracja zawierała oświadczenie o spełnieniu warunków wymaganych do zatrudnienia przy wykonywaniu zadania. Następnie została opatrzona datą i czytelnym podpisem osoby wypełniającej deklarację.

Powyższe kopie zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez T. Z..

Deklaracje wypełnione na nazwiska A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (1) nie zostały wypełnione ani podpisane przez wskazane osoby.

(dowody: zeznania świadka M. R. k. 218v-219, k. 172v, zeznania świadka A. J. k. 219-219v, k. 67v, zeznania świadka J. J. (1) k. 220-221, k. 71v, zeznania świadka W. S. k. 221-221v, k. 81v, zeznania świadka M. S. k. 221v, k. 76v, zeznania świadka A. D. (2) k. 364v-365, zeznania świadka P. B. k. 372-373, deklaracje współpracy – oświadczenia o spełnieniu warunków, oświadczenie, oświadczenia złożone A. J., lista obecności na teście egzaminacyjnym, formularze, wezwanie

do uzupełnienia, wyjaśnienie, wezwanie do wyjaśnienia k. 373, k. 33-56, pisma z (...) k. 373, k. 303,334 dane z adresu internetowego k. 373, k. 91, k. 105-110, wiadomości e- mail k. 373, k. 209-211)

Konsorcjum (...) oraz M. Z. zostało wykluczone z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ze względu na złożenie powyżej opisanych nieprawdziwych informacji mających wpływ lub mogących mieć wpływ na wynik postępowania. Konsorcjum nie złożyło odwołania od decyzji.

(dowody: kopia decyzji (...) k. 373, k. 21-22, notatka służbowa k. 373, k. 25, pismo z (...) k. 373, k. 27)

Oskarżony nie był karany.

(dowód: dane o karalności k. 373, k. 354)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powyższych dowodów oraz następujących: częściowo wyjaśnienia oskarżonego T. Z. k. 215v-217, k. 181, k. 299-300, zeznania świadka K. H. k. 217-218v, k. 29-29v, zeznania świadka I. B. k. 315v-316v, zeznania świadka W. P. k. 316v oraz dokumenty z k. 373: protokoły pobrania materiału porównawczego k. 69, 74, 79, 84, wzory pism pobrane od świadków k. 70, 75, 80, 85, wystąpienie pokontrolne NIK k. 269-298, pismo z (...), umowa, oferta, kosztorys, umowa konsorcjum, test wiedzy z poprzednich okresów k. 235-249.

Oskarżony w toku postępowania konsekwentnie nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W postępowaniu przygotowawczym odmówił składania wyjaśnień. (k. 180) W postępowaniu sądowym wyjaśnił, że wszystkie oświadczenia, które złożył wraz z ofertą na wykonanie zamówienia publicznego otrzymał od przyszłych pracowników drogą mailową. Podał, że potencjalnych współpracowników poszukiwał poprzez ogłoszenia zamieszczane w Internecie oraz w Powiatowych Urzędach Pracy. Chętne osoby wysyłały do niego swoje CV. On zaś po rozpatrzeniu życiorysów kandydatów dzwonił do wybranych osób albo wysyłał maila z prośbą o wydrukowanie, podpisanie deklaracji, zeskanowanie i odesłanie jej drogą mailową. Podkreślił, że nigdy nie widział oryginałów deklaracji, gdyż znajdowały się u potencjalnych pracowników, którzy wyrazili chęć współpracy. Oskarżony podał, iż nie pamięta czy zgłaszała się do niego A. czy A. D. (2). Wskazał, iż zgłosił tą osobę, nie spotykając się z nią bezpośrednio.

W dalszej kolejności oskarżony podkreślił, iż deklaracje były zamieszczone w ofercie współpracy od potencjalnych pracowników i nie mógł zweryfikować, czy podpis otrzymany od danej osoby jest prawdziwy czy też nie, gdyż nie widział wskazanych osób bezpośrednio. Oskarżony podał, że wszystkie CV i otrzymane deklaracje przechowywał na poczcie elektronicznej, ale usunął je ze skrzynki niezwłocznie po tym jak dowiedział się, że nie wygrał przetargu. Zaznaczył, że odzyskał jedynie maile, które wysyłał do pracowników oraz korespondencje pomiędzy nim a Generalną Dyрекcją Dróg.

Oskarżony stanął na stanowisku, iż warunki przetargu nie wskazywały jako obowiązkowe złożenia deklaracji przy składaniu oferty na wykonanie zamówienia. Wyjaśnił, że chciał je przedłożyć, aby jego oferta była bardziej wiarygodna. Nadto, w poprzednich latach startował w przetargu w B. i tam wymagano złożenia takich deklaracji. Konsekwentnie uznał, że tak samo będzie w O.. Oskarżony zakwestionował prawidłowość przeprowadzenia przetargu wskazując, iż pomimo tego, że obowiązywało kryterium ceny – zaś jego firma przedstawiła najtańszą ofertę, przetarg wygrała najdroższa firma. (k. 215v-217) Oskarżony podczas kolejnego przesłuchania podał, że dysponował adresem mailowym jedynie do J. J. i na jego adres mailowy wysłał deklaracje dla W. S. i M. S., którzy mieli je wypełnić i J. J. miał je odesłać oskarżonemu. Oskarżony podał, że korespondencję prowadził z jednego z trzech komputerów posiadanych w tamtym czasie. W chwili obecnej dysponuje tylko jednym z tych urządzeń. (k. 299v)

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego, w których kwestionował sprawstwo zarzucanego mu czynu są niewiarygodne i nie zasługują na uwzględnienie. Nie znajdują bowiem odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym w postaci dokumentów z przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia. Są także sprzeczne z wiarygodnymi zeznaniami świadków A. J., J. J. (1), M. R., W. S. i M. S.. Wymienieni świadkowie zgodnie zaprzeczyli aby mieli składać podpisy

na oświadczeniach przedłożonych przez oskarżonego w toku postępowania o udzielenie zamówienia. Nadto, M. R., A. J. i A. D. (2) konsekwentnie zeznały, iż nie składały osobiście oskarżonemu deklaracji współpracy w żadnej formie. Zeznania wskazanych świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem w przeciwieństwie do wyjaśnień oskarżonego, są jasne, spójne i wzajemnie się uzupełniają.

Podkreślić należy, iż oskarżony wyjaśniając sposób w jaki wszedł w posiadanie deklaracji A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (1) wskazał, iż wysyłał do potencjalnych pracowników maile lub też kontaktował się z nimi telefonicznie i prosił o wydrukowanie zamieszczonej przez niego w mailu deklaracji, wypełnienie jej, opatrzenie własnoręcznym podpisem, zeskanowanie i odesłanie. W ten sposób otrzymał deklaracje, które następnie przedłożył wraz z ofertą na wykonanie zamówienia publicznego.

Jego twierdzenia nie znajdują odzwierciedlenia w zeznaniach świadków, którzy zgodnie zaprzeczyli, aby mieli w ten sposób składać oskarżonemu takie deklaracje. A. J. zakwestionowała autentyczność podpisu znajdującego się na oświadczeniu z jej nazwiskiem. Wymieniona zeznała, że nigdy takiego oświadczenia nie podpisywała. Nadmieniała także, iż nie spełnia warunków wskazanych w oświadczeniu, nie mogła więc składać takiej deklaracji (k. 67v) Świadek zaprzeczyła aby miała porozumiewać się z oskarżonym drogą mailową, nie wysyłała mu także CV. (k. 219v)

Świadek J. J. (1) przyznał, że współpracował z T. Z. przy wykonywaniu analogicznych zadań w latach poprzednich. W sezonie 2013/2014 kontaktował się z nim mailowo oraz telefonicznie i pytał o możliwość współpracy dla siebie oraz dla swojej konkubiny A. J.. Zaprzeczył jednak, aby miał składać podpis na oświadczeniu o współpracy (k. 71v). Świadek przyznał, że oskarżony powiedział mu o konieczności złożenia oświadczenia – deklaracji. J. J. (1) odpowiedział, że nie znajduje się w miejscu zamieszkania i nie ma możliwości wysłania takiego oświadczenia. Konsekwentnie należy uznać, iż skoro J. J. (1) podał oskarżonemu, iż nie jest w stanie wysłać swojej deklaracji o współpracy, to tym bardziej nie mógł pośredniczyć w wysłaniu deklaracji M. S. i W. S..

M. S. potwierdził, że oskarżony kontaktował się z nim telefonicznie i pytał o deklarację współpracy. Świadek zaznaczył, że wyraził zgodę na pracę dla oskarżonego, w razie gdyby wygrał przetarg. Podobnie postąpił w przypadku innych firm, które pytały go o deklarację współpracy. Świadek zaznaczył, iż z oskarżonym kontaktował się jedynie telefonicznie, T. Z. nigdy u niego nie był i nie podpisywał dla oskarżonego żadnego oświadczenia. (k. 76v)

W. S. potwierdził, iż T. Z. kontaktował się z nim w sprawie współpracy. Wymieniony wyraził zgodę na pracę u oskarżonego, jednak nigdy nie składał podpisu na oświadczeniu. (k. 81v) Świadek zaznaczył, iż nigdy nie kontaktował się z oskarżonym drogą mailową, gdyż nie posiada komputera. (k. 221)

Sąd dał wiarę oskarżonemu, iż kontaktował się telefonicznie z J. J. (1), W. S., M. S., którzy potwierdzili, że zgodzili się na uczestnictwo w wykonywanym zamówieniu. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie znajdują odzwierciedlenie w zeznaniach wskazanych świadków. J. J. (1) przyznał, że polecił do pracy swoją konkubinę - A. J., która jednak bezpośrednio tej okoliczności nie zadeklarowała oskarżonemu. Sąd dał wiarę M. R., która przyznała, iż jej siostra M. dowiadywała się w (...) czy mogłaby tam pracować i dowiedziała się, że w przetargu zostały złożone dokumenty z deklaracjami współpracy złożonymi na jej nazwisko, na którym znajduje się jej własnoręczny podpis. Świadek zaznaczyła, iż nigdy takiej deklaracji nie wypełniała i nie podpisywała. (k. 172v) Zeznania M. R. Sąd uznał za wiarygodne. Korespondują bowiem z zeznaniami pozostałych świadków A. J., J. J. (1), W. S., M. S..

Konsekwentnie należy uznać, iż M. R. i A. J. nie deklarowały oskarżonemu woli współpracy – mimo to zostały umieszczone w wykazie osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia

Oskarżony w postępowaniu o udzielenie zamówienia przedłożył deklarację i oświadczenie wypełnione na nazwisko A. D. (1). W postępowaniu o udzielenie zamówienia, oskarżony wezwany do uzupełnienia wniosku i złożenia wyjaśnień podał, że nazywa się ona A. D. (2), jednak na terenie B. jest znana jako A. i dlatego prosił ją o podpisanie się jako A.. W postępowaniu sądowym oskarżony nie potrafił sobie przypomnieć osoby o nazwisku A. lub A. D. (2). Stwierdził jedynie, że otrzymał ofertę współpracy od takiej osoby. W toku postępowania ustalono, iż A. D. (2) pracowała w sezonie zimowym (...).r. w (...) przy zimowym utrzymaniu dróg. Jak wynika z zeznań świadka nigdy nie współpracowała z T.

Z. i nie podpisywała deklaracji współpracy z jego firmą. Świadek przyznała, że jej znajomy P. B. w niezobowiązującej rozmowie pytał ją czy ewentualnie będzie zainteresowana wykonywaniem zamówienia w sezonie(...). Wymieniona zeznała, że również niezobowiązująco wyraziła zainteresowanie ofertą, jednak po pewnym czasie znalazła inną pracę. Świadek podała, że P. B. ponownie nie składał propozycji. Wymieniona podkreśliła, że w stosunkach towarzyskich jest znana jako A. a nie A.. (k. 364v) P. B. przyznał, że w poprzednich sezonach wysyłał oskarżonemu dane swoje i A. D. (2) oraz deklaracje współpracy. Jednak nie miało to miejsca w sezonie(...).r. (k. 373) Zeznaniami świadków A. D. (2) i P. B. Sąd dał wiarę, ponieważ są spójne i korespondują ze sobą oraz z zeznaniami pozostałych świadków, którzy zaprzeczali aby mieli składać oskarżonemu deklaracje współpracy i podpisywać stosowne oświadczenia. Zeznania świadka P. B. częściowo wyjaśniają w jaki sposób oskarżony mógł wejść w posiadanie danych A. D. (2). Mogły one pozostać z deklaracji P. B. wysłanej we wcześniejszym sezonie.

Sąd dał wiarę twierdzeniom A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (2), iż nie otrzymali oni od oskarżonego deklaracji współpracy do wypełnienia drogą mailową, nie wypełnili ich, nie zeskanowali i nie odesłali oskarżonemu drogą mailową. Ich zeznania w tym zakresie są jasne, spójne i zupełne. Nadto, wzajemnie się uzupełniają. Zaznaczyć należy, iż w toku postępowania nie było możliwości zbadania autentyczności podpisów z uwagi na to, że oskarżony nie przedstawił oryginałów deklaracji, zaś w postępowaniu o udzielenie zamówienia przedłożył jedynie kopie. Z uwagi na formę dokumentu – kserokopie nie było możliwe potwierdzenie lub zaprzeczenie przez biegłego tej okoliczności. Sąd oparł się na zeznaniach wskazanych świadków, którzy stanowczo zaprzeczali, aby złożone na deklaracjach podpisy zostały nakreślone przez nich. Już tylko na marginesie należy zaznaczyć, iż samo wizualne porównanie podpisów złożonych na przedłożonych przez oskarżonego deklaracjach z podpisami wskazanych osób na innych dokumentach, co do których wymienieni potwierdzili ich autentyczność wskazuje, że zachodzą pomiędzy nimi znaczne różnice. Powyższe uwiarygadnia zeznania świadków kwestionujących autentyczność podpisów na dokumentach oskarżonego.

Za bezsporne należy uznać, że deklaracje współpracy i oświadczenia osób odnosiły się do przesłuchanych w toku postępowania świadków A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R., i A. D. (2). Podzielić należy przy tym stanowisko świadka K. H., który podał, że wskazane osoby świadczyły prace w (...) w poprzednich sezonach. Świadek zeznał, że rynek osób wykonujących takie dyżury jest niewielki. Nadto dochodzi jeszcze kwestia wymaganego doświadczenia zawodowego i dyspozycyjność. (k. 217v) Powyższe przesłanki pozwalają na uznanie, iż chodziło w tym przypadku o te same osoby, które są znane w środowisku z racji doświadczenia zawodowego i wykonywania zadań w okresach wcześniejszych. Niewiarygodnym byłoby przyjęcie, że oskarżony wskazał dane innych osób: A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R., którzy dodatkowo tak jak przesłuchani w toku postępowania mają stosowne doświadczenie i byli zainteresowani pracą lub w poprzednich sezonach świadczyli pracę u oskarżonego lub przy wykonywaniu analogicznych zadań. Z tego samego powodu, Sąd przyjął, że wskazana przez oskarżonego A. D. (1), to w rzeczywistości A. D. (2), której dane w przeszłości przesłał oskarżonemu P. B..

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka K. H., które odnosiły się do przebiegu ujawnienia nieprawidłowości w toku postępowania o udzielenie zamówienia. Zeznania świadka są spójne i zupełne. W tym zakresie znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji przetargowej, nadto korespondują z zeznaniami A. J..

Podkreślić należy, iż oskarżony w toku postępowania karnego nie przedstawił wiadomości e-mail zawierających skany wypełnionych deklaracji współpracy, które rzekomo miał otrzymać od wskazanych w zarzutach osób. Oskarżony twierdził, iż bezpośrednio po otrzymaniu informacji o nie wygraniu przetargu usunął przedmiotowe wiadomości ze skrzynki pocztowej. W ocenie Sądu wskazane wyjaśnienia w kontekście analizy czasookresu toczącego się postępowania brzmią niewiarygodnie i nie polegają na prawdzie. Nielogiczne byłoby działanie oskarżonego, który dokonał powyższego, mając świadomość wszczętego postępowania karnego. Miałby on bowiem z własnej woli usunąć ze skrzynki pocztowej potencjalne dowody, które mogłyby wspierać jego linię obrony. Co więcej, oskarżony nie okazał oryginałów oświadczeń także w toku postępowania o udzielenie zamówienia, gdy zamawiający skierował do niego pismo z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości a następnie gdy został wykluczony z postępowania. Podkreślić należy, iż okazanie takich oryginałów mogłoby oskarżonemu umożliwić wzruszenie ostatecznej decyzji o wyniku przetargu. Ponadto posiadanie tych danych ułatwiłoby oskarżonemu przygotowanie oferty w kolejnym przetargu organizowanym

przez (...) Odział O.. Zważywszy na przedmiot prowadzonej przez oskarżonego działalności gospodarczej i ograniczone możliwości rynku w tym zakresie zachowanie tych danych byłoby racjonalne i przydatne w dalszej pracy firmy (...).

Nawet w sytuacji, gdyby oskarżony po otrzymaniu informacji o wykluczeniu jego oferty z postępowania zdecydował się na nie zaskarżanie tej decyzji to jednak nie zrozumiała jest przyczyna, dla której nie okazał tych dokumentów jeszcze przed wykluczeniem jego oferty, gdy miał szansę złożyć wyjaśnienia i uniknąć tego skutku. Podkreślenia wymaga, iż oskarżony, składając wyjaśnienia podał, iż wykasował maile dopiero po tym jak otrzymał wiadomość o wykluczeniu jego oferty. Jednak wcześniej został wezwany do złożenia oświadczenia na okoliczność kwestionowanych podpisów. Trudno zasadnie uznać, iż oskarżony wezwany do wyjaśnienia kwestii autentyczności podpisu, co mogłoby zapobiec wykluczeniu jego oferty z postępowania zaniechałby okazania tych dokumentów gdyby rzeczywiście je posiadał. Podkreślenia wymaga, iż z jego wyjaśnień wynika, że w momencie wezwania do złożenia wyjaśnień w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jeszcze wiadomości e- mail posiadał.

Zaniechanie oskarżonego, który na żadnym z powyższych etapów nie okazał stosownych maili jednoznacznie wskazuje, iż nigdy nimi nie dysponował. Wyjaśnienia oskarżonego, który twierdzi, iż otrzymał wskazane deklaracje mailem a następnie je skasował są sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania. Nadto nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach świadków, którzy stanowczo zaprzeczyli, aby mieli podpisywać i przysyłać w ten sposób deklaracje. J. J. (1) podał oskarżonemu, iż nie jest w stanie wysłać swojej deklaracji o współpracy, to tym bardziej nie mógł pośredniczyć w wysłaniu deklaracji M. S. i W. S.. W konsekwencji wskazane wyjaśnienia oskarżonego należy uznać za wyraz nieudolnie przyjętej linii obrony mającej wykazać brak świadomości co do faktu, iż deklaracje zostały wypełnione i podpisane przez inne osoby, niż figurujące na wskazanych deklaracjach.

Wnioskując a contrario, powyższe w sposób niebudzący wątpliwości świadczy o świadomości oskarżonego, że składane pisemne oświadczenia nie pochodzą od osób w nich wymienionych.

Co więcej, sam oskarżony potwierdził kwestię nierzetelności oświadczeń, wskazując, że oryginałów oświadczeń nigdy nie posiadał, gdyż zostały mu one przesłane mailem. Podkreślić jednak należy, iż na każdej kserokopii oświadczenia znajduje się pieczęć z podpisem oskarżonego wraz z potwierdzeniem przez niego kopii za zgodność z oryginałem. Oskarżony przyznał więc, iż z całą świadomością potwierdził za zgodność z oryginałem kopie, w sytuacji gdy nigdy nie widział oryginałów deklaracji. Jak sam zaznaczył, z żadną ze wskazanych w oświadczeniach osób nie spotkał się bezpośrednio.

Sąd nie miał wątpliwości, iż dokumenty w postaci oświadczeń A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (1) były nierzetelne, albowiem nie zawierały podpisów wskazanych osób. Zgromadzony w postępowaniu materiał dowodowy, w szczególności wyjaśnienia oskarżonego, w których wskazał na sposób uzyskania tych deklaracji, czemu stanowczo zaprzeczyli wskazani świadkowie, wskazuje jednak na co najmniej świadomość faktu, iż deklaracje były nierzetelne, albowiem nie zostały wypełnione przez wskazane w oświadczeniach osoby. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości, iż za nierzetelny należy także uznać wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, albowiem oskarżony wskazał, że osobami takimi będą M. R. i A. J.. Jak wynika z wiarygodnych zeznań M. R., nie rozmawiała ona z oskarżonym odnośnie ewentualnej pracy u niego. Na temat A. J. rozmawiał jej konkubent J. J. (1), jednak oskarżony nie zweryfikował tej deklaracji poprzez próbę bezpośredniego kontaktu z A. J. i wskazał ją w wykazie osób pomimo tego, że nie dysponował takim chociażby ustnym zobowiązaniem. Nadmienić należy, iż w stosunku do A. J. wykaz osób był nierzetelny także w takim zakresie, w jakim wskazywał na doświadczenie zawodowe wymienionej. Oskarżony wpisał w formularzu dane A. J., potwierdzając jej kompetencje, których w rzeczywistości wymieniona nie posiadała. Świadek A. J. zeznała bowiem, że nie mogłaby złożyć deklaracji współpracy gdyż nie posiadała stosownych kwalifikacji.

Sąd nie podzielił stanowiska oskarżonego, który wskazywał, iż obowiązujące go warunki nie przewidywały konieczności złożenia deklaracji o współpracy i z tego względu nie może on ponosić odpowiedzialności za ich nierzetelne złożenie w sytuacji gdy nie musiał spełnić takiego wymogu. Odwołać należy się w tym zakresie do definicji oświadczenia w rozumieniu art. 297 § 1 kk wynikającego z dorobku doktryny i orzecznictwa. Oświadczeniami

w rozumieniu art. 297 § 1 k.k. będą zarówno pisma wymagane przez przepisy prawa w trybie postępowania prowadzonym dla uzyskania wsparcia finansowego jednej z instytucji wymienionych w tym przepisie, jak i oświadczenia samorzutnie przedkładane przez sprawcę podczas postępowania prowadzonego w związku z ubieganiem się np. o uzyskanie kredytu. (Vide Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r. V KK 304/12)

Nie budzi wątpliwości, iż opisane w zarzucie nierzetelne dokumenty obejmujące wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia oraz oświadczenia A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (1) dotyczyły okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania zamówienia w rozumieniu art. 297 § 1 kk. Nie przeczy uznaniu za istotne deklaracji fakt, iż nie były one bezpośrednio wymagane przez postanowienia Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Na podstawie Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oskarżony zobowiązany był bowiem złożyć wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia. Na mocy postanowień wskazanego dokumentu wykonawca, składając ofertę na wykonanie zamówienia, zobowiązany był udowodnić, iż będzie dysponował osobami, które ze względu na wiedzę, doświadczenie i potencjał techniczny były zdolne do wykonania zamówienia. Oskarżony złożył przedmiotowe deklaracje jako dowód dysponowania takimi osobami. Analiza budowy formularza wskazuje, iż określenie podstawy do dysponowania zasobem ludzkim, który będzie uczestniczył w wykonaniu zamówienia było jego nieodłącznym elementem.

W formularzu wypełnionym oddzielnie dla każdej z wymienionych osób uczestniczących w wykonaniu zamówienia należało wskazać podstawę do dysponowania daną osobą, np. poprzez umowę zlecenia. Oskarżony dla każdej z osób wymienionych w wykazie w rubryce podstawa dysponowania wskazał, iż stanowi nią deklaracja współpracy, którą następnie dołączył do oferty. W konsekwencji należy uznać, iż deklaracja była istotna dla uzyskania zamówienia w takim zakresie, w jakim odnosiła się do treści zamieszczonych w formularzu. Miała bowiem na celu wykazanie zamieszczonych w formularzu treści i podstawy do dysponowania przez oskarżonego daną osobą, która będzie wykonywać zamówienie. Sąd podzielił wiarygodne zeznania świadka I. B.- przewodniczącej komisji przetargowej. Wymieniona przyznała, że ostateczna weryfikacja wiedzy potencjalnych osób wykonujących zadanie miała miejsce w czasie testu. Jednak, aby zostać dopuszczonym do testu należało w formularzu wskazać osoby, którymi wykonawca dysponuje oraz określić ich kwalifikacje. Świadek podkreśliła, że z zapisów na formularzach przedstawionych przez oskarżonego w rubryce podstawa do dysponowania oskarżony wpisał: deklaracja współpracy. Powyższe nie wskazywało w żaden sposób na podstawę do dysponowania osobą. Stąd wymieniony został wezwany do określenia czy będzie dysponował daną osobą pośrednio czy bezpośrednio. (k. 316) Niewiele wniosły do sprawy zeznania świadka W. P.. Wymieniona nie brała udziału w postępowaniu przetargowym (k. 316v) W kwestii istotności deklaracji Sąd podzielił wiarygodne zeznania świadka K. H.. Wymieniony podał, że oskarżony w formularzu wskazał, iż dysponuje osobami na podstawie deklaracji. Brak dołączenia takich deklaracji powodowałby obowiązek wezwania do uzupełnienia takiego dokumentu. W sytuacji gdyby nie został on uzupełniony, oskarżony zostałby wykluczony z przetargu. (k. 218) Z zeznań świadka wynika bezpośrednio, iż pomimo że deklaracje nie były wymagane przez przepisy specyfikacji zamówienia, to wobec treści zawartych w formularzu przez oskarżonego, byłby on wezwany do przedstawienia takich deklaracji pod rygorem wykluczenia jego oferty. W konsekwencji należy uznać, iż miały one w sytuacji oskarżonego istotne znaczenie. Nie przedkładając takich deklaracji byłby bowiem automatycznie wykluczony z postępowania.

Już tylko na marginesie należy zauważyć, iż sam oskarżony wskazał bezpośrednio na cel złożenia deklaracji, podając, iż miały one na celu uwiarygodnienie zgłoszonej oferty.

O istotności okoliczności zawartych w kwestionowanych dokumentach świadczą także daleko idące konsekwencje, jakimi było wykluczenie oferty T. Z. z przetargu i uznanie przez zamawiającego złożenia nieprawdziwych informacji w tym zakresie za mające lub mogące mieć wpływ na wynik postępowania.

Warto zaznaczyć, iż taki skutek przewiduje ustawa o zamówieniach publicznych Artykuł 24 ust. 2 pkt 3 ustawy - Prawo zamówień publicznych ma zastosowanie w warunkach celowego, zawinionego i zamierzonego zachowania wykonawcy, podjętego z zamiarem podania nieprawdziwych informacji w celu wprowadzenia Zamawiającego w błąd i wykorzystania tego błędu dla uzyskania zamówienia publicznego. Przy ocenie przesłanki wykluczenia na podstawie

tego przepisu Zamawiający powinien uzyskać pewność, że złożenie nieprawdziwych informacji było działaniem wykonawcy skierowanym na wprowadzenie Zamawiającego w błąd w zamiarze uzyskania zamówienia, a nie skutkiem omyłki. (vide wyrok IV Ca 683/12 Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2012.07.19) Okoliczność uznania powyższych dokumentów i wskazanych w nich informacji za istotne należy więc analizować w odniesieniu do niewątpliwie istotnego skutku jaki przewidywały przepisy ustawy o zamówieniach publicznych w postaci wykluczenia oferty zawierającej takie informacje.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, iż oskarżony celowo podał nieprawdziwe informacje, mając na celu wprowadzenie Zamawiającego w błąd i wykorzystanie tego błędu dla uzyskania zamówienia publicznego. Stanowczo należy zaznaczyć, iż powyższe nie wynikało z omyłki. Wskazane osoby bowiem bezpośrednio zaprzeczyły, aby miały wysyłać oświadczenia. Trudno zasadnie uznać, że oskarżony mógłby się pomylić w stosunku do wszystkich wskazanych w zarzutach osób.

Niewątpliwie, oskarżony działał w zamiarze bezpośrednim, składając ofertę w celu uzyskania dla konsorcjum zamówienia publicznego.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty związane z przeprowadzeniem postępowania przetargowego w takim zakresie, w jakim wskazywały na przedmiot zamówienia, warunki, sposób przeprowadzenia przetargu wraz z określeniem wybranej oferty. W tym zasadniczym zakresie nie były w toku postępowania kwestionowane. Oskarżony w toku postępowania sądowego poddawał pod wątpliwość prawidłowość procesu przeprowadzenia postępowania przetargowego, jednak nie zaprzeczył, iż wskazane w dokumentach zdarzenia i w szczególności przyczyny wykluczenia jego oferty miały miejsce, koncentrując się jedynie na wskazaniu, że była to praktyka nieprawidłowa. Podkreślenia wymaga, iż oskarżony nie zaskarżył decyzji wykluczającej jego ofertę ani ostatecznej decyzji o wyniku przetargu. Powyższe pozwala na przyjęcie, iż wysuwane przez niego argumenty przeciwko prawidłowości przeprowadzenia postępowania przetargowego stanowią jedynie swoistego rodzaju linię obrony. Ustaleń tych nie zmienia fakt, iż proces przetargowy został zakwestionowany przez NIK. Podkreślenia wymaga, iż podstawą do decyzji NIK były inne argumenty niż wysuwane przez oskarżonego, które nadto nie były związane z osobą oskarżonego ani z decyzją o wykluczeniu jego oferty.

Sąd uznał za wiarygodne pozostałe zgromadzone w toku postępowania dokumenty w postaci danych o niekaralności oskarżonego oraz związanych z wykonywaniem przez niego zadań z zakresu zimowego utrzymania dróg w latach poprzednich niż okres objęty zarzutem. Nie były one w toku postępowania kwestionowane. Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Sąd dokonał modyfikacji zarzucanego oskarżonemu czynu uznając, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż wymieniony przedłożył jako autentyczne podrobione dokumenty w postaci wskazanych wyżej oświadczeń. Brak jest także wystarczających danych pozwalających na przypisanie oskarżonemu podrobienia tych dokumentów. Z uwagi na charakter dokumentów - kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem nie została przesądzona kwestia ich podrobienia. Podkreślenia wymaga, iż z akt sprawy wyłączono do odrębnego postępowania materiały w sprawie podrobienia oświadczeń A. J., J. J. (1), W. S., M. S., M. R. i A. D. (1), tj. o czyn z art. 270 § 1 kk. Tym samym z kwalifikacji czynu zarzucanego oskarżonemu w niniejszej sprawie należało wyeliminować czyn z art. 270 § 1 kk.

Zgromadzony w sprawie materiał daje podstawy do uznania, iż oskarżony przedkładając wymienione w zarzucie dokumenty działał co najmniej ze świadomością, iż są one nierzetelne.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego wina oskarżonego nie budzi wątpliwości. Jednoznacznie zostało wykazane, iż oskarżony w dniu(...)r. w O., działając w celu uzyskania dla konsorcjum (...) zamówienia publicznego przedłożył nierzetelne dokumentu dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania zamówienia. Swoim zachowaniem oskarżony wyczerpał znamiona czynu z art. 297 § 1 kk.

W ocenie Sądu, wina oskarżonego i społeczna szkodliwość zarzucanego mu czynu nie są znaczne. Oskarżony niewątpliwie skontaktował się z J. J. (1), W. S., M. S. i uzyskał od nich ustne deklaracje współpracy. W odniesieniu do A. J. uzyskał wstępną deklarację pochodzącą od J. J. (1), którego pytał o ewentualne zatrudnienie A. J.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstawy aby uznać, że oskarżony składając ofertę na uzyskanie zamówienia publicznego, nie miał zamiaru wywiązania się z jego realizacji. Niewątpliwie, wymieniony dążył do zgromadzenia zespołu zdolnego do jego wykonania. Powyższe jednak nie przeszkodziło mu złożyć nierzetelnych dokumentów w tym celu. Społeczna szkodliwość czynu jest w ocenie Sądu wyższa niż znikoma. O jej charakterze przesądza bowiem rodzaj postępowania, w którym dokumenty takie zostały przedłożone. Oskarżony działał w celu uzyskania zamówienia publicznego. Dążył więc do wykorzystania zasobów publicznych. W ocenie Sądu procedury wykorzystania i przydzielenia środków publicznych winny cechować się znacznym stopniem transparentności a każde nadużycie w tym zakresie zasługuje na zdecydowanie naganną ocenę.

Oskarżony nie był dotychczas karany. Zarzucanego mu czynu dopuścił się umyślnie, działając w zamiarze bezpośrednim. Jednak jego dotychczasowy nienaganny sposób życia uzasadnia przyjęcie dodatniej prognozy co do przestrzegania przez niego w przyszłości porządku prawnego.

W świetle powyższych okoliczności, mając na uwadze poczynione powyżej rozważania co do wagi naruszonych przez oskarżonego zasad i przyświecającego mu celu, a także nieznaczny stopień jego winy i społecznej szkodliwości czynu oraz że okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, uznać należy, iż postawa sprawcy dotychczas niekaranego, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia świadczą o tym, że zasadne było warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec T. Z.. W ocenie Sądu całokształt podniesionych wyżej okoliczności uzasadnia stanowisko, że pomimo umorzenia postępowania karnego oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego i nie popełni przestępstwa.

Ustalony dla oskarżonego okres próby pozwoli na weryfikację jego postawy, w szczególności w zakresie przestrzegania porządku prawnego. W celu wzmocnienia dolegliwości wynikającej z zapadłego orzeczenia a także mając na celu zapewnienie realizacji jego wychowawczego celu Sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek zapłaty świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 1500 złotych. Dodatkowo, podkreślenia wymaga, iż skoro skorzystano z dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonego, to obowiązek zapłaty świadczenia pieniężnego będzie realną dolegliwością pozwalającą odczuć w sferze materialnej naganność poczynań oraz będzie oddziaływać wychowawczo na oskarżonego.

Na podstawie art. 627 kpk oraz art. 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi, uznając iż jego sytuacja majątkowa nie uzasadnia zwolnienia od ich poniesienia.